

Список використаних джерел:

1. Hospitality environmental indicators enhancing tourism destination sustainable management / F. Campos et al. *Administrative sciences*. 2024. Vol. 14, no. 3. P. 42. URL: <https://doi.org/10.3390/admsci14030042>.
2. Menegaki A. N. Powering down hospitality through a policy-driven, case-based and scenario approach. *Energies*. 2025. Vol. 18, no. 2. P. 328. URL: <https://doi.org/10.3390/en18020328>.
3. Towards sustainable hospitality: enhancing energy efficiency in hotels. *International research journal of economics and management studies*. 2024. Vol. 3, no. 6. URL: <https://doi.org/10.56472/25835238/irjems-v3i6p145>.

УДК 368.914

Стащенко Юлія Вікторівна,

*к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна*

**АКТУАРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ
БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

Сучасні тенденції розвитку світової економіки характеризуються посиленням взаємозв'язку між соціально, економічною та екологічною складовими суспільного розвитку. Одним із ключових механізмів забезпечення соціальної безпеки населення є пенсійне страхування, ефективність якого значною мірою залежить від якості акутарних розрахунків [1]. Водночас, кліматичні зміни, екологічні загрози, енергетичні кризи та військові виклики формують нові ризики, які впливають на тривалість життя населення, рівень зайнятості та фінансову стійкість пенсійних систем.

У контексті концепції сталого розвитку актуарна діяльність набуває особливого значення, оскільки забезпечує оцінювання довгострокових фінансових наслідків соціально-економічних та екологічних змін. Тому, дослідження взаємозв'язку актуарних розрахунків із екологічними та енергетичними імперативами є актуальним як для науки, так і для практики управління пенсійними системами.

Під актуарними розрахунками розуміють сукупність методичних підходів і математичних інструментів, що використовуються для оцінювання страхових ризиків та прогнозування фінансових зобов'язань. У пенсійному страхуванні вони базуються на аналізі демографічних показників, зокрема: смертності, народжуваності, тривалості життя, міграційних процесів та рівня зайнятості населення.

Ключовим завданням актуарних розрахунків виступає підтримання фінансової рівноваги пенсійної системи шляхом узгодження майбутніх виплат із

обсягами страхових надходжень [1]. Для цього використовуються таблиці смертності, моделі дисконтування грошових потоків, статистичні методи прогнозування та сценарний аналіз.

У сучасних умовах традиційні актуарні підходи потребують удосконалення через зростання впливу факторів сталого розвитку, визначених у Цілях сталого розвитку ООН до 2030 року [2]. Зокрема, екологічні ризики безпосередньо впливають на показники здоров'я населення та тривалість життя, які є базовими параметрами актуарних розрахунків. Забруднення довкілля, погіршення якості повітря та водних ресурсів, наслідки зміни клімату, можуть призводити до збільшення рівня захворюваності та смертності, що змінює прогнозні параметри пенсійного страхування.

Водночас, реалізація екологічної політики та заходів щодо зменшення негативного впливу на довкілля сприяє покращенню стану здоров'я населення та збільшенню середньої тривалості життя. Для актуаріїв це означає необхідність перегляду демографічних прогнозів та коригування довгострокових фінансових оцінок пенсійних фондів.

Особливе місце в системі безпекових координат посідає енергетична безпека. Стабільність енергетичного сектору визначає рівень економічного розвитку держави, функціонування ринку праці та наповнення соціальних фондів. Енергетичні кризи призводять до уповільнення економічного зростання, скорочення зайнятості та зменшення обсягів страхових внесків до пенсійної системи. У свою чергу, розвиток відновлюваної енергетики створює нові робочі місця, стимулює інвестиційну активність та забезпечує додаткові джерела фінансування соціального захисту населення.

У рамках концепції ESG (Environmental, Social and Governance) дедалі більшого поширення набуває практика інтеграції екологічних та соціальних показників у фінансове планування. Пенсійні системи розвинених країн дедалі активніше враховують екологічні, соціальні та управлінські фактори (ESG), що пов'язано із необхідністю мінімізації довгострокових ризиків та забезпечення фінансової стійкості пенсійних фондів [3]. Відповідно актуарні розрахунки також повинні враховувати потенційний вплив кліматичних змін, енергетичного переходу та екологічної політики на дохідність інвестицій і фінансову стійкість пенсійних фондів.

Для України досліджуване питання набуває особливої актуальності в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Руйнування енергетичної інфраструктури, міграція населення, зміни на ринку праці та демографічні втрати суттєво впливають на параметри пенсійної системи. У таких умовах актуарні моделі повинні включати не лише традиційні демографічні та економічні показники, але й оцінку екологічних, енергетичних та безпекових ризиків. Розвиток відновлюваної енергетики та впровадження принципів «зеленої» економіки сприяють економічній стабільності та створюють передумови для зміцнення систем соціального забезпечення відповідно до концепції сталого розвитку [2].

Інтеграція екологічних та енергетичних імперативів сталого розвитку в актуарні моделі дозволяє підвищити точність прогнозування та сприяє зміцненню фінансової стійкості пенсійних систем у довгостроковій перспективі [2; 3]. Актуарні розрахунки стають важливим інструментом оцінки майбутніх соціальних зобов'язань держави та формування ефективної політики соціального захисту населення.

Отже, ефективність функціонування пенсійної системи значною мірою визначається якістю актуарного забезпечення та здатність враховувати сучасні соціально-економічні ризики. У сучасних умовах їх роль виходить за межі традиційного аналізу демографічних і фінансових показників та охоплює врахування екологічних, енергетичних і безпекових чинників розвитку суспільства. Екологічні та енергетичні імперативи сталого розвитку безпосередньо впливають на демографічні процеси, економічну активність населення та інвестиційний потенціал пенсійних фондів. Тому, інтеграція відповідних ризиків в актуарні моделі є необхідною умовою підвищення ефективності пенсійного страхування та забезпечення соціальної безпеки держави. Для України впровадження таких підходів сприятиме зміцненню фінансової стабільності пенсійної системи та формуванню надійних механізмів соціального захисту в умовах післявоєнного відновлення та переходу до моделі сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15> (дата звернення: 08.06.2026).
2. United Nations. Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development. New York : United Nations, 2015. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda> (дата звернення: 08.06.2026).
3. OECD. Pensions at a Glance 2025: OECD and G20 Indicators. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/2025/11/pensions-at-a-glance-2025_76510fe4.html (дата звернення: 08.06.2026).

УДК 658.7:005.334:502.131.1

Степаненко Оксана Іванівна,

*к.е.н., професор кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна*

СТРАТЕГІЧНА РОЛЬ ESG-КРИТЕРІЇВ У ЗМІЦНЕННІ СТІЙКОСТІ ТА НАДІЙНОСТІ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАВАННЯ

Концепція сталого постачання набуває значного поширення серед бізнесу різних галузей та сфер діяльності. Споживачі стають більш обізнаними в